

PŘEHLED VÝZKUMŮ

49

Brno 2008

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 49

Volume 49

Číslo 1–2

Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Freisinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander RuttKay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliáčik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balász Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Vrcholně středověká lotová závaží z českých a moravských lokalit.
Gruna, Hradisko (vlevo); Písek, u Šarlatského rybníka (v popředí); Ví-
cov, Městisko (vpravo dole); Boskovice, hrad (vpravo nahoře). Srov.
studii J. Doležela v tomto svazku. Foto P. Smékal.

*Medieval cup nested weights from czech and moravian sites. Gruna,
Hradisko (left); Písek, u Šarlatského rybníka (front); Vícov, Městisko
(bottom right); Boskovice, castle (top right). Cf. the article by J. Dole-
žel in this volume. Photo by P. Smékal.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Arch, spol. s r. o.
Charbulova 3a
618 00 Brno-Černovice

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

Roč. 49, 2008, č. 1-2

91087/09

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2008
Náklad 450 kusů

Copyright ©2008 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. and the authors.

Zežula, M., Kiecoň, M., Kolář, F. 2007: Archeologické doklady k vývoji půdorysu, uliční sítě a parcelace středověké Opavy. In: M. Peška, J. Šibíčková (eds.), *Forum urbes medii aevi IV*, 118–143.

Resumé

Opava (Kataster Opava - Předměstí, Bez. Opava). Krnovská Str. 17. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. OPAVA-PŘEDMĚSTÍ, OKR. OPAVA)

Ulice Na Rybníčku, p. č. 2962. Středověk–novověk. Sídlištní vrstvy. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum (č. akce NPÚ Ostrava 45/07) byl vyvolán rekonstrukcí vodovodu a přípojek, v rámci které bylo v trase stávajícího vodovodního řadu realizováno několik výkopů, vesměs situovaných v chodníku po obou stranách ulice. Ačkoliv je zde terén značně narušen inženýrskými sítěmi, podařilo se ve dvou případech (sondy S1 a S2) dokumentovat útržkovitě dochovanou jednoduchou původní stratigrafii. V sondě S1, situované poblíž nároží domu č. o. 54 na nároží ul. Na Rybníčku a ul. Riegrovy, byl pod recentními navážkami identifikován půdní horizont vyvinutý na povrchu sprašového podloží. Vzorkováním této vrstvy byl získán ojedinělý středověký/raně novověký keramický zlomek. V zásadě identická situace byla zjištěna o něco severněji v prostoru před domem č. o. 52 (sonda S2), půdní horizont zde byl ale evidentně více ulehlý, zřejmě v důsledku komunikačního provozu v trase této předměstské ulice.

Marek Kiecoň, Michal Zežula

Resumé

Opava (Bez. Opava). Na Rybníčku. Mittelalter–Neuzeit. Siedlungsschichten. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. OPAVA-PŘEDMĚSTÍ, OKR. OPAVA)

Ulice Na Rybníčku, p. č. 413/1, 430, 431, 2962. Středověk–novověk. Sídlištní vrstvy. Zjišťovací výzkum.

Zjišťovací archeologický výzkum v prostoru bývalé městské tržnice byl vyvolán přípravou stavebního záměru „Novostavba bytového domu vč. přípojek inženýrských sítí, zpevněné plochy ve dvorní části na p. č. 413/1, 430, 431, 2962 v k. ú. Opava-Předměstí“. Výzkum realizoval NPÚ-ÚOP v Ostravě (č. akce 32/07) ve spolupráci s Archaiia Olomouc, o. p. s. Terénní práce probíhaly v období 17.–27. 9. 2007. Hlavním cílem výzkumu bylo získat základní poznatky o charakteru zdejší terénní situace tak, aby bylo možné kvalifikovaně nastavit podmínky vlastního záchranného výzkumu. Zkoumaná lokalita se nachází v prostoru předměstské ulice Na Ryb-

níčku, situované mezi Hradeckým a Jaktářským předměstím. V současné době se zde nachází nezastavěná proluka v místě válkou poškozených a následně demolovaných domů, které před r. 1945 nesly č. o. 17 a 19.

Terénní část archeologického výzkumu spočívala v realizaci 5 zjišťovacích sond, umístěných v trasách projektovaných inženýrských sítí v rámci zamýšlené výstavby. Sondy zabíraly plochu cca 39 m² a všechny byly v celé své ploše, nebo alespoň zčásti vyhloubeny manuálně až na úroveň archeologického podloží, které zde představovala spraš.

V nadloží se nacházel půdní horizont obsahující nepočetné fragmenty pravěké a středověké keramiky, uhlíky a zlomky mazanice. Ve středověké části souboru je zastoupen i grafitový zlomek z doby před polovinou 13. století. Výše byla uložena cca 0,5 m mocná vrstva sedimentovaných jíílů, v jejímž rámci se vyskytovaly 2 polohy bílých patrně druhotně přemístěných silně vápnitých spraší, dokládajících hiát v sedimentaci. Podle sdělení RNDr. Pavla Havlíčka, CSc., který realizoval předběžný kvartérně-geologický průzkum lokality, může zjištěná terénní situace dokládat, že se v těchto místech nacházela postupně zanášená lokální deprese. Zbývající mladší stratigrafické úrovně dokládají především aktivity související s výstavbou okolních činžovních domů na přelomu 19. a 20. století.

Peter Kováčik, Petra Veselá, Michal Zežula

Literatura

Havlíček, P. 2007: Zpráva o předběžném kvartérně-geologickém průzkumu v Opavě. Strojopis uložený v Archivu odboru archeologie NPÚ – ÚOP v Ostravě.

Resumé

Opava (Bez. Opava). Na Rybníčku. Mittelalter – Neuzeit. Siedlungsschicht. Suchgrabung.

OPAVA (K. Ú. KYLEŠOVICE, OKR. OPAVA)

Bílovecká ulice, p. č. 1153/8, 1153/9, 2772/1. Středověk, novověk. Předměstí. Záchranný výzkum.

Záchranný výzkum (NPÚ Ostrava, akce č. 16/07) byl vyvolán zemními pracemi souvisejícími s akcí „Silnice II/464 Opava, ul. Bílovecká, II. etapa – II. stavba“. V místě křížení ulic Bílovecká a Hlavní v Opavě-Kylešovicích byl stavební činností narušen relikt rozměrného zahloubeného objektu. Vanovitý objekt na půdorysu nepravidelného oválu byl zahlouben do sprašového podloží, přičemž jeho horní hrana spolu s okolním terénem byla již v minulosti odstraněna v souvislosti s výstavbou komunikace. Nálezové spektrum z vrstev tvořících zánikovou výplň objektu vykazuje značnou variabilitu, zahrnující fragmenty keramiky raně středověké výrobní tradice, keramiku vrcholně středověkou, novověkou až recentní a dvě mince. Přítomnost novověkých nálezů (mladší z mincí nese letopočet 1913) umožňuje konstatovat novověký původ objektu a patrně jednorázový zá-